

Bisschopswijding van mgr. Cornelissen Groningen, Sint-Jozefkathedraal, 11 oktober 2025

Het bisdom Groningen-Leeuwarden heeft ruim een jaar op een nieuwe bisschop moeten wachten. Maar dan heb je ook wat, moet u maar denken, of beter gezegd iemand: mgr. Ronald Gerhardus Wilhelmus Cornelissen.

Steevast krijgt een bisschop bij de eerste persconferentie, koud enkele uren na zijn benoeming, al de vraag wat zijn beleid als bisschop zal zijn. De nieuwe bisschop kent zijn bisdom amper. Toch ligt de kern van zijn beleid al vast, zo zei paus Johannes Paulus II aan het begin van dit millennium:

“Het programma is er al: het bestaat al van oudsher en is te vinden in het Evangelie en in de levende Traditie. Uiteindelijk is de kern ervan in Christus Zelf gelegen, die gekend, bemind en nagevolgd moet worden zodat wij in Hem het leven van de Drie-ene God mogen leven, en met Hem de geschiedenis omvormen tot haar voltooiing in het hemelse Jeruzalem” (*Novo millennio ineunte*, nr. 29).

Uiteraard houdt het pastorale programma van een bisschop rekening met de tijd, de cultuur en de concrete omstandigheden met als doel het Evangelie vruchtbaar te verkondigen. Maar de essentie van dit programma is niet aan de wisseling van tijden en culturen onderhevig. De kern ervan is en blijft de verkondiging van Christus en zijn Evangelie.

Mgr. Cornelissen laat in zijn bisschopswapen zien dat dat ook zijn programma is. Omdat we leven in het Heilig Jaar van de Hoop, licht hij een aspect van dat pastorale programma er speciaal uit: de verkondiging van de goddelijke deugd van de hoop. Zonder hoop kunnen we niet leven. Aan hoop hebben we vooral behoefte in bange dagen. En in onzekere tijden leven we. We dachten dat er nooit meer oorlog zou zijn, en nu hebben we die al weer ruim drie-en-half jaar op ons eigen continent, tussen Rusland en Oekraïne. Het verlangen naar vrede leeft daarom op dit moment bijzonder sterk.

En hoop op echte vrede kan alleen definitief worden vervuld, als we in vrede leven met God. Deze vrede is getekend door Christus in Zijn kruisdood en verrijzenis, waardoor Hij ons van de zonde en de dood verlost heeft en voor ons de weg heeft geplaveid naar het eeuwig leven bij God en de eeuwige verrijzenis. Vrede met God betekent ook vrede met onze medemensen.

Dat het brengen van deze hoop op Christus centraal zal staan bij alles wat mgr. Cornelissen als bisschop zal doen, wordt in het wapen uitgedrukt door zijn wapenspreuk ‘Pelgrims van de hoop’ en in de afbeelding van een anker. Uw vorige bisschop had ook al een anker in zijn wapen. Wat moeten die Groningse bisschoppen toch met al die ankers? Want beiden hebben misschien wel ooit ergens carrière gemaakt, maar bij mijn weten niet in de scheepvaart.

Het anker in deze wapens heeft echter een diepe betekenis. Het anker is een teken van de hoop, zoals de Brief aan de Hebreeënen zegt:

“De hoop is het veilige en vaste anker van onze ziel. Zij dringt door binnen het heiligdom, waar Jezus voor ons als voorloper is binnengegaan, nu Hij voor eeuwig hogepriester is geworden op de wijze van Melchisédek” (Hebr. 6,19-20).

Bij mgr. Cornelissen is het zelfs een gouden anker. Ja, hij laat het wel breed hangen. Dat wordt nog wat met de financiën van het bisdom. Maar hij heeft wel gelijk, groot gelijk zelfs. Want de hoop op Christus als het anker van de ziel is meer dan goud waard. Die hoop stelt nooit teleur, zo begon de tweede lezing:

“En de hoop wordt niet teleurgesteld, want Gods liefde is in ons hart uitgestort door de Heilige Geest die ons werd geschonken” (Rom. 5,5).

Ik heb me nog wel even afgevraagd wat dat zakdoekje toch moest op dat anker. Is dat een doekje voor het bloeden of om het anker schoon te maken, als het vuil mocht worden? Uit de toelichting blijkt echter dat dat helemaal geen zakdoekje is, maar een jakobsschelp, een teken van wat mgr. Cornelissen wil zijn: een pelgrim, nog wel van de hoop. Die toelichting is toch wel nuttig, althans voor mij. Tja, ik ben niet zo'n heraldicus.

Mgr. Cornelissen mag dan geen carrière hebben gehad in de scheepvaart, maar hij wordt nu bisschop, drager van het volledig priesterschap en de eerste herder van het bisdom Groningen-Leeuwarden. En als zodanig gaat hij leiding geven aan een onderdeel van het schip van Petrus, de Wereldkerk. Hij is een visser van mensen, dat wil zeggen dat hij met het net van het Evangelie mensen tot Jezus brengt.

Dat schip van Petrus leek tot het begin van de jaren zestig een Titanic, zo'n schip dat machtig over de wereldzeeën voer, een schip waarvan je nooit dacht dat het ten onder zou gaan. Echter sinds de jaren zestig zijn in een onvoorstelbaar tempo de reusachtige golven van de secularisering over dat schip heen geslagen, zodat nu nog maar een klein deel zichtbaar is, net als het laatste deel dat nog zichtbaar was van de Titanic, nadat het tijdens zijn eerste en gelijk laatste reis in 1912 op een ijsberg was gestoten.

In tegenstelling tot de Titanic zal de Kerk echter nooit helemaal ten onder gaan. Ook hier geldt dat de hoop op Christus als het anker van de ziel nooit teleur zal stellen. De Kerk mag dan kleiner zijn geworden, het geloof van de katholieken die nog naar de Kerk gaan wordt steeds dieper en intenser. De laatste pakweg vier à vijf jaar zien we elk jaar een snel toenemend aantal jonge mensen dat zich bij de Kerk wil aansluiten. Er zijn ook in de Katholieke Kerk in Nederland onmiskenbaar tekenen van hoop.

In zijn bul van Pinksteren 2024 wijst paus Franciscus erop dat de hoop op Christus als het anker van de ziel ons het vertrouwen mag geven dat het schip van Petrus tot aan het einde van de tijd zeewaardig zal blijven:

“Het beeld van het anker is illustratief om de stabiliteit en de zekerheid te begrijpen die wij te midden van de roerige wateren van het leven bezitten, als wij ons toevertrouwen aan de Heer Jezus. De stormen zullen nooit de overhand kunnen krijgen, omdat wij verankerd zijn in de hoop van de genade, die in staat is ons in Christus te doen leven en zonde, angst en dood te overwinnen” ('Spes non confundit' nr. 25).

Ik wens mgr. Cornelissen en het bisdom Groningen-Leeuwarden met de hoop op Christus als het anker van de ziel onder Gods rijkste zegen een hoopvolle en behouden vaart. Amen.